

УДК 338.2:330.34

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/40.8>**Кулиняк І.Я.**

доктор економічних наук, доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8135-4614>**Огінок-Копильчак С.В.**

кандидат економічних наук, доцент

Національний університет «Львівська політехніка»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5462-5362>**Гуцька В.І.**

аспірант

Національний університет «Львівська політехніка»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0002-3053-5551>

ЕКОНОМІКА ЗНАНЬ У НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ РОЗВИТКУ НОВОЇ ЕКОНОМІКИ

У статті досліджено розвиток нематеріально-орієнтованих економічних систем у сучасному науковому дискурсі. Узагальнено підходи до розуміння нової економіки як сукупності взаємопов'язаних типів, зокрема економіки знань, цифрової, інформаційної, мережевої, креативної, економіки спільного використання та економіки вражень. Обґрунтовано доцільність їх класифікації за ресурсним підходом, відповідно до якого кожен тип базується на домінуючому нематеріальному ресурсі. Доведено системоутворюючу роль економіки знань, що забезпечує формування інших типів нової економіки. На основі бібліометричного аналізу публікацій у базі Scopus виявлено зростання наукового інтересу, особливо до цифрової та мережевої економіки. Встановлено нерівномірність географічної структури досліджень із домінуванням розвинених країн та обмеженою участю України.

Ключові слова: економіка знань, нова економіка, нематеріально-орієнтовані економічні системи, цифрова економіка, інформаційна економіка, мережева економіка, креативна економіка, економіка спільного використання, економіка вражень, бібліометричний аналіз.

Постановка проблеми. У науковому дискурсі спостерігається посилення уваги до дослідження трендів розвитку нових економічних систем, які формуються під впливом інтелектуалізації економіки, цифровізації та зростання ролі нематеріальних активів. Водночас слід відзначити, що ці системи не є однорідними: у науковій літературі виокремлюються різні їхні форми, типи та концепції, зокрема цифрова, креативна, інформаційна економіки тощо. Кожна з них досліджується різними науковими школами та з використанням відмінних методологічних підходів, що зумовлює значну варіативність у трактуванні їх сутності, структурних характеристик і механізмів функціонування. У цьому різноманітті концепцій особливе місце посідає економіка знань як один із найбільш перспективних напрямів розвитку сучасної нової економіки. Економіка знань акцентує увагу на знаннях як ключовому ресурсі створення вартості, ролі людського капіталу, інноваційних процесів та інституційних умов, що забезпечують генерування, поширення й використання знань. Водночас, попри значну кількість наукових досліджень, економіка знань досі потребує більш чіткого визначення свого місця та ролі серед інших нематеріально-орієнтованих економічних систем, а також уточнення її взаємозв'язків із суміжними типами нової економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковому дискурсі дослідниками, зокрема Живко М. [1], Котляревським Я. та співавторами [2], нова економіка розглядається як така, що ґрунтується на знаннях, інформації та людському капіталі. Науковці Штока Є. [3], Шаравара Т. [4] та інші зазначають, що використання знань стає «основною умовою формування сучасної економіки», а самі знання виступають «четвертим фактором виробництва», що набуває пріоритетного значення та стають першочерговими ресурсами, які поступово витісняють традиційні фактори виробництва. Водночас Савельєв Є. та Куриляк В. [5] підкреслюють роль науки та освіти як основи трансформації економічної системи. У цьому контексті, як зазначає Федулова Л. [6], головними ресурсами нової економіки визнаються інформація та знання, що забезпечують її розвиток.

У сучасних наукових дослідженнях простежується підхід до класифікації економічних систем за домінуючим ресурсом. Зокрема дослідники Завгородня Є. та Мельник Т. [7] зазначають можливість класифікації економічних явищ «за типами ресурсів», що дозволяє розглядати різні типи економік як такі, що формуються навколо специфічної ресурсної бази. Водночас у науковій літературі виокремлюються економіка знань, інформаційна, цифрова та інші типи нової економіки,



виникнення яких пов'язується зі зростанням ролі відповідних нематеріальних ресурсів – знань, інформації, креативності тощо. Нова економіка розглядається як сукупність різних типів економічних систем, що формуються в умовах постіндустріального розвитку. Зокрема, у дослідженні Котляревського Є. та співавторів [2] виокремлюються такі її типи, як креативна, цифрова та інформаційна економіки, які відображають різні аспекти трансформації економічної діяльності. Водночас Неделько Д. [8] обґрунтовує, що креативна економіка тісно пов'язана з «економікою знань», яка є ключовим чинником органічного зростання за рахунок інвестицій у людський капітал. Дослідники Zhao X., Shen L. та Jiang Z. [9] зазначають, що цифрова економіка виступає «новим двигуном» економічного зростання та стимулює розвиток інших її форм, зокрема креативних індустрій, що підкреслює системний характер взаємодії різних типів нової економіки.

Розширюючи цей підхід, у наукових дослідженнях підкреслюється, що сучасна економіка характеризується появою нових моделей, зокрема мережевої (Кизим М.О., Хаустова В.Є. та Трушкіна Н.В. [10]) та когнітивної економіки (Дзюмулич М.І. та Рейкін Ю.Ю. [11]), які асоціюються з економікою знань та новою економікою. Це свідчить про інтеграцію різних типів економік у межах єдиної парадигми постіндустріального розвитку. Окремим напрямом виступає економіка спільного використання, яка розглядається науковцями Sutherland W. та Jarrahi M.H. [12] як нова економічна парадигма та водночас як складова цифрової економіки, що функціонує на основі платформ і цифрових технологій. Hossain M. та співавтори [13] також підкреслюють, що вона формується під впливом новітніх технологій (штучний інтелект, big data, IoT), які є ключовими драйверами сучасної економічної трансформації. Крім того, у сучасній літературі виокремлюються нові похідні типи економіки, зокрема економіка творців (creator economy) чи економіка інфлюенсерів (influencer economy), яка базується на цифрових платформах і монетизації творчої діяльності, де створення вартості здійснюється через контент і взаємодію з аудиторією [14]. Це підтверджує подальшу диференціацію нової економіки залежно від специфіки нематеріальних ресурсів.

Аналізуючи наукові джерела, можемо зробити висновок, що сучасні дослідження підкреслюють множинність форм нової економіки та їх взаємозв'язок у межах ширшої трансформації економічних систем, де окремі типи (економіка знань, цифрова економіка, креативна економіка тощо) не існують ізольовано, а формують інтегровану багаторівневу структуру сучасного економічного розвитку.

Метою статті є поглиблення теоретичних положень щодо ролі та місця економіки знань у науковому дискурсі розвитку нової економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Нематеріально-орієнтовані економічні системи в сучасному науковому дискурсі розглядаються як різноманітні моделі економічного розвитку, що відрізняються за домінуючим нематеріальним ресурсом, який формує їхню основу та визначає механізми створення вартості. Такий підхід дозволяє не лише здійснити їх класифікацію, але й пояснити логіку виникнення цих систем

через специфіку базового ресурсу та його роль у забезпеченні економічного зростання.

У цьому контексті одним з ключових типів нової економіки виступає економіка знань, яка ґрунтується на знаннях як основному ресурсі. Науковцями підтверджується, що розвиток економіки знань є необхідним для України як шлях до підвищення конкурентоспроможності країни та досягнення інноваційного прогресу шляхом застосування власного інтелектуального потенціалу та зберегання культурних цінностей. До основних елементів економіки знань віднесено виробництво, розповсюдження та впровадження знань, які відіграють важливу роль у науково-технічній сфері, оскільки разом ці елементи створюють цілісний процес, що сприяє розвитку економіки знань, і дозволяють забезпечити стійкий розвиток та конкурентоспроможність сучасного суспільства [15].

Актуального значення набуває цифрова економіка, ресурсною основою якої виступають цифрові дані та інформаційно-комунікаційні технології. Цифрова економіка визначається як сукупність видів економічної діяльності, що забезпечують виробництво, обіг і споживання цифрових та ІКТ-товарів і послуг у національному господарстві [16]. Цифровізація посилює взаємозв'язки між наукою, освітою, виробництвом і ринком, сприяючи їх більш тісній інтеграції, трансформуючи всі сфери економіки, оскільки інтернет-технології дедалі ширше застосовуються як у виробничих процесах, так і в наданні послуг, забезпечуючи реалізацію бізнес-процесів відповідно до стратегічних цілей підприємств [17]. Цифрова економіка забезпечує швидке накопичення, оброблення та передачу інформації, що змінює характер економічних процесів і підвищує їх ефективність.

Окремо слід виділити інформаційну економіку, яка ґрунтується на інформації як ресурсі, що забезпечує зниження невизначеності та підтримку управлінських рішень. У цьому випадку інформація виступає інструментом координації економічної діяльності та підвищення ефективності функціонування ринкових механізмів.

У сучасних умовах дедалі глибше інтегрується в різні сфери суспільного життя креативна економіка, яка справляє значний вплив на розвиток освіти, науки та технічного прогресу, а також визначає рівень привабливості регіонів. У процесі її формування провідну роль відіграє інформація як ключовий ресурс, тоді як основними активами виступають людський потенціал і здатність до генерації нестандартних, творчих ідей [18].

Важливе місце займає також мережева економіка, ресурсною основою якої є мережеві зв'язки, платформи та взаємодія між економічними агентами. У джерелі [10] мережева економіка трактується як новий тип економічного середовища, що виникає внаслідок диджиталізації швидкозростаючих, високоінтерактивних зв'язків у реальному часі між економічними агентами, різними категоріями стейкхолдерів, цифровими технологіями, інформаційними системами, пристроями, електронними мережами.

Важливу складову нової економіки становить економіка вражень, яка ґрунтується на споживчому досвіді як ключовому ресурсі створення вартості. Досвід стає

ресурсом, що підвищує залученість споживача та формує нові форми конкурентної переваги. Як зазначається у джерелі [19], сутність поняття «економіка вражень» відображає складну систему взаємовпливу фінансово-економічних, соціальних, психологічних та етичних зв'язків між виробниками та споживачами товарів і послуг на постіндустріальній стадії суспільного розвитку в контексті визначення взаємозв'язків між процесами отримання споживчого досвіду й іншими процесами, що відбуваються у соціально-економічних відносинах.

Ще одним важливим напрямом є економіка спільного використання (шерингова економіка), яка базується на спільному доступі до ресурсів і їх ефективнішому використанні через координацію між користувачами. У цьому випадку ресурсом виступає не стільки сам актив, скільки цифрові платформи та механізми їхнього розподілу, що дозволяють зменшити транзакційні витрати та підвищити ефективність використання наявних ресурсів. Така модель впливає на соціально-економічний розвиток та формування нових бізнес-моделей, де технологічні інновації стимулюють підприємницьку активність, зайнятість та розвиток інфраструктури [20].

Отже, різноманіття типів нової економіки пояснюється відмінностями в їх ресурсній основі, де кожен тип формується навколо специфічного нематеріального ресурсу. Водночас ці ресурси є взаємопов'язаними та взаємодоповнюючими, що зумовлює необхідність їх комплексного дослідження. У цьому контексті економіка знань є одним із ключових напрямів.

У табл. 1 представлено основні типи нової економіки, визначено їх ресурсну основу та окреслено характер взаємозв'язку з економікою знань як базовою категорією сучасного економічного розвитку.

Проведене узагальнення (табл. 1) дозволяє дійти висновку, що нематеріально-орієнтовані системи нової економіки формують складну багаторівневу структуру, в основі якої лежать різні типи нематеріальних ресурсів. Їхня диференціація відображає не лише різні напрями економічного розвитку, але й етапи трансформації ролі знань у створенні вартості. Економіка знань при цьому виступає системоутворюючою основою, що забезпечує генерування, накопичення, трансформацію та розповсюдження знань, які лежать в основі функціонування більшості сучасних економічних моделей.

Для дослідження сучасного стану та динаміки розвитку наукового дискурсу з обраної проблематики проведено бібліометричний аналіз наукових публікацій, індексованих у міжнародній наукометричній базі даних Scopus. Дослідження проведено на основі аналізу назв наукових статей (табл. 2).

Проаналізовано кількість публікацій за роками, що дозволило простежити еволюцію наукового інтересу до теми, а також виявити періоди його активізації (рис. 1–7).

На основі аналізу динаміки наукових публікацій за різними типами нової економіки можна зробити узагальнюючі висновки щодо еволюції наукового інтересу до цих напрямів. Всі досліджувані типи нової економіки демонструють зростання наукової активності,

Таблиця 1 – Взаємозв'язок типів нової економіки з економікою знань

Тип нової економіки	Основний ресурс	Взаємозв'язок з економікою знань
Економіка знань	Знання, інтелектуальний потенціал	Є базовою концепцією, що формує ядро нової економіки і забезпечує генерування, накопичення, трансформацію та розповсюдження знань для інших економічних систем
Цифрова економіка	Цифрові дані, ІКТ	Використання знань для створення цифрових технологій та поширення через цифрові канали
Інформаційна економіка	Інформація	Формування середовища для оброблення знань і прийняття рішень на їх основі
Креативна економіка	Творчість, креативність	Генерування нових знань у формі ідей, які можуть комерціалізуватися
Мережева економіка	Мережеві зв'язки, взаємодія	Поширення та обмін знаннями між учасниками
Економіка вражень	Досвід, емоції, враження споживача	Трансформація знань про поведінку споживачів для створення вражень
Економіка спільного використання	Спільний доступ до ресурсів, платформи	Обмін та координація знань

Джерело: сформовано авторами

Таблиця 2 – Кількість публікацій, виявлених у базі даних Scopus за назвами типів нової економіки, що згадуються у назвах наукових робіт

Тип нової економіки	Англійський відповідник української назви	Кількість публікацій
Цифрова економіка	Digital economy	8481
Економіка знань	Knowledge economy	3607
Економіка спільного використання	Sharing economy	2784
Інформаційна економіка	Information economy	1778
Мережева економіка	Network economy	1717
Економіка вражень	Experience economy	1325
Креативна економіка	Creative economy	932

Джерело: складено авторами на основі бази даних Scopus

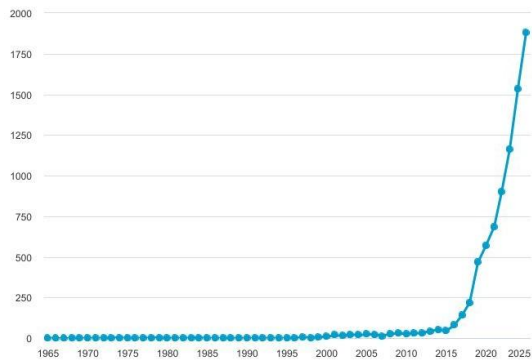


Рисунок 1 – Динаміка кількості публікацій в Scopus з назвою “Digital economy” (1965–2025)

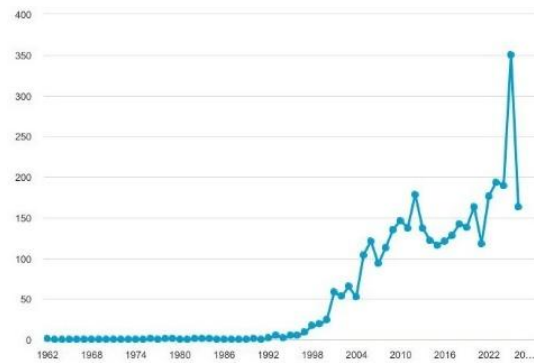


Рисунок 2 – Динаміка кількості публікацій в Scopus з назвою “Knowledge economy” (1962–2025)

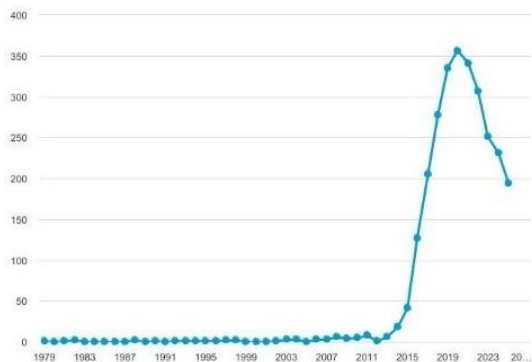


Рисунок 3 – Динаміка кількості публікацій в Scopus з назвою “Sharing economy” (1979–2025)

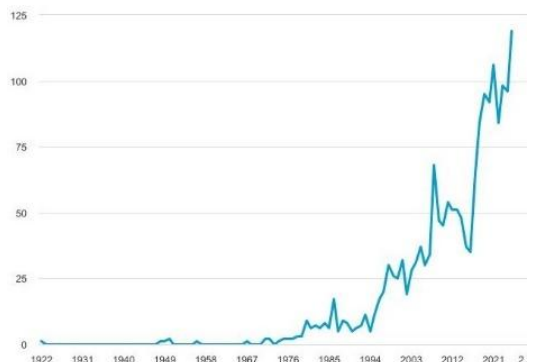


Рисунок 4 – Динаміка кількості публікацій в Scopus з назвою “Information economy” (1922–2025)

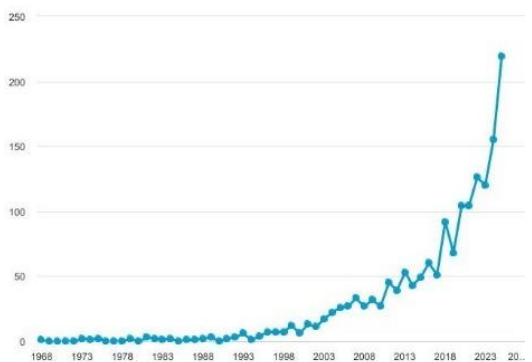


Рисунок 5 – Динаміка кількості публікацій в Scopus з назвою “Network economy” (1968–2025)

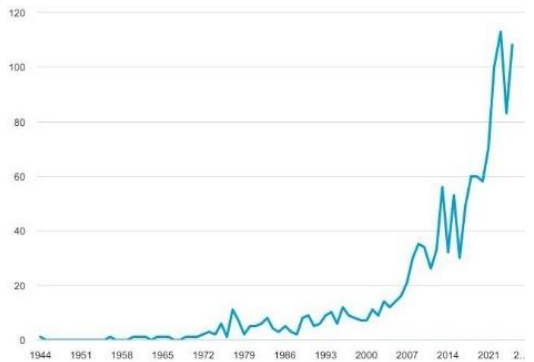


Рисунок 6 – Динаміка кількості публікацій в Scopus з назвою “Experience economy” (1944–2025)

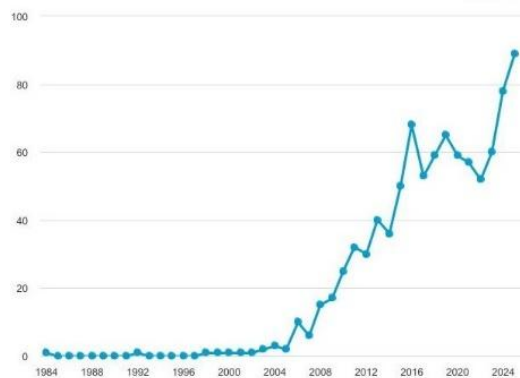


Рисунок 7 – Динаміка кількості публікацій в Scopus з назвою “Creative economy” (1984–2025)

Джерело: складено авторами на основі бази даних Scopus

особливо після 2000 року, що свідчить про посилення інтересу наукової спільноти до проблематики нематеріально-орієнтованих економічних систем та їх трансформації в умовах цифровізації, глобалізації та розвитку інформаційного суспільства. Зокрема, для цифрової економіки спостерігається найбільш стрімке зростання кількості публікацій, особливо після 2015 року, що свідчить про різке підвищення наукового інтересу та відображає процеси цифрової трансформації економіки. Цей напрям характеризується експоненційною динамікою та є одним із найактуальніших у сучасному науковому дискурсі (рис. 1). Щодо економіки знань, то відзначається поступове та відносно стабільне зростання кількості досліджень із початку 2000-х років. Відсутність різких коливань свідчить про тривалу актуальність цієї концепції та її фундаментальний характер у формуванні сучасних економічних теорій (рис. 2). Отримані результати дозволяють зробити висновок про перехід наукових досліджень від традиційних індустріальних підходів

до аналізу економіки, заснованої на знаннях, інформації, враженнях, цифрових інноваціях та людському капіталі. Це, у свою чергу, підтверджує зростаючу роль нематеріальних ресурсів як ключового чинника розвитку сучасних економічних систем та формування парадигми нової економіки.

Додатково проведено аналіз публікаційної активності за країнами, що дало змогу визначити географічну структуру досліджень, ідентифікувати країни-лідери у формуванні відповідного наукового напрямку (рис. 8–14).

Узагальнюючи результати бібліометричного аналізу публікацій, індексованих у Scopus, встановлено, що науковий дискурс щодо сучасних типів нової економіки характеризується високим рівнем географічної концентрації та асиметрії. Домінуючі позиції стабільно займають економічно розвинені країни, насамперед США, Велика Британія та Китай, які формують основні тренди досліджень і забезпечують найбільші обсяги наукових публікацій. Водночас країни Євро-

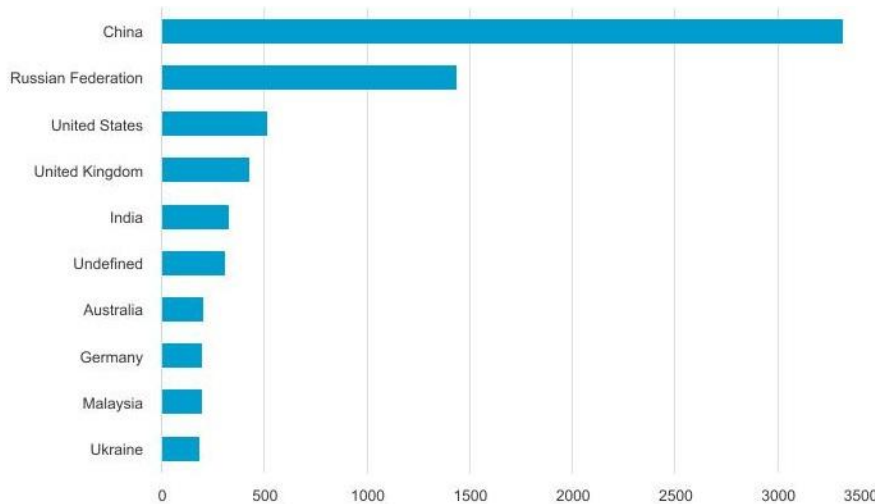


Рисунок 8 – 10 країн з найбільшою кількістю публікацій в Scopus з назвою “Digital economy”

Джерело: складено авторами на основі бази даних Scopus

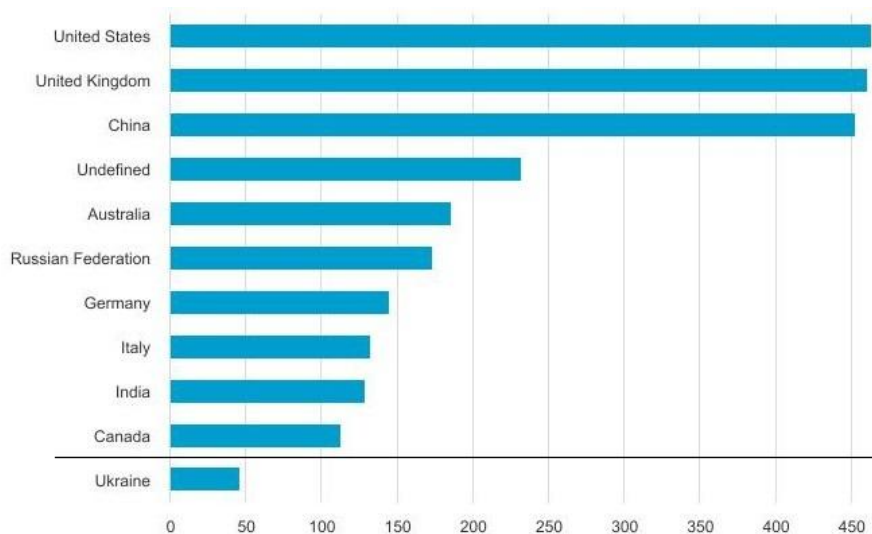


Рисунок 9 – 10 країн з найбільшою кількістю публікацій в Scopus з назвою “Knowledge economy”

Джерело: складено авторами на основі бази даних Scopus

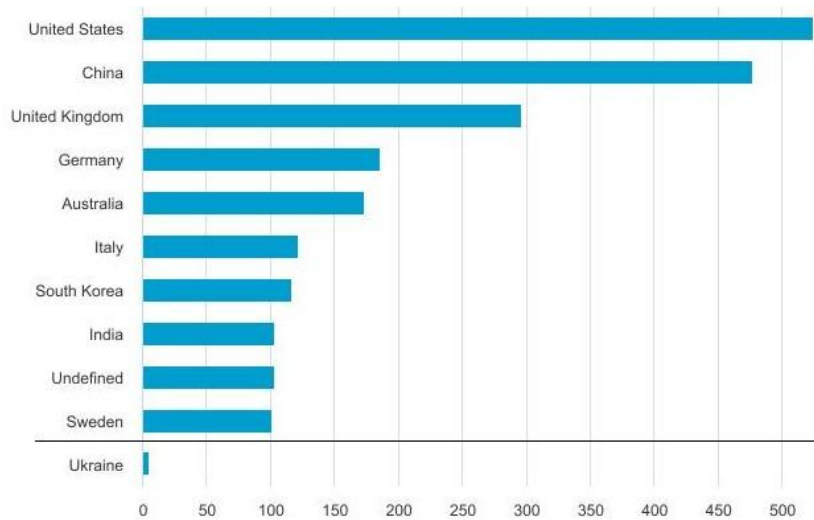


Рисунок 10 – 10 країн з найбільшою кількістю публікацій в Scopus з назвою “Sharing economy”

Джерело: складено авторами на основі бази даних Scopus

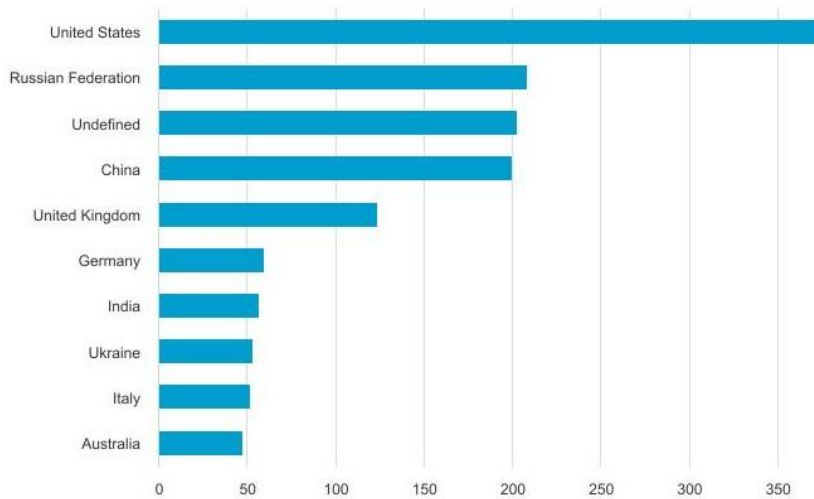


Рисунок 11 – 10 країн з найбільшою кількістю публікацій в Scopus з назвою “Information economy”

Джерело: складено авторами на основі бази даних Scopus

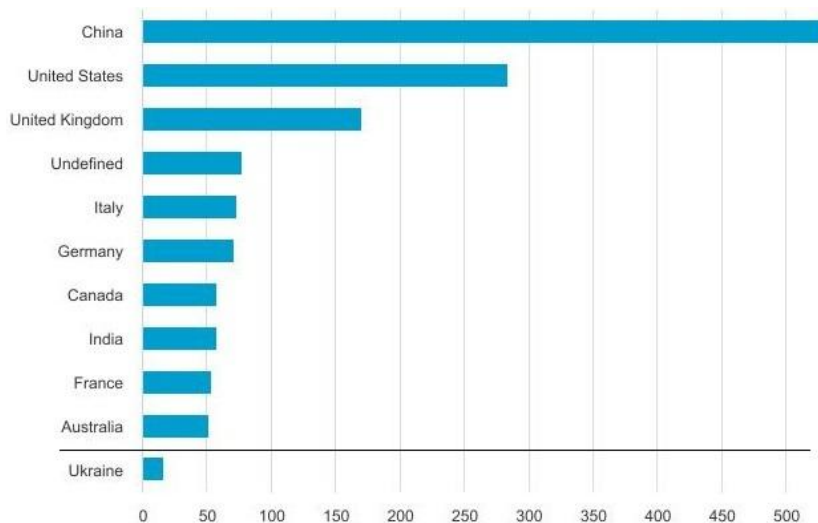


Рисунок 12 – 10 країн з найбільшою кількістю публікацій в Scopus з назвою “Network economy”

Джерело: складено авторами на основі бази даних Scopus

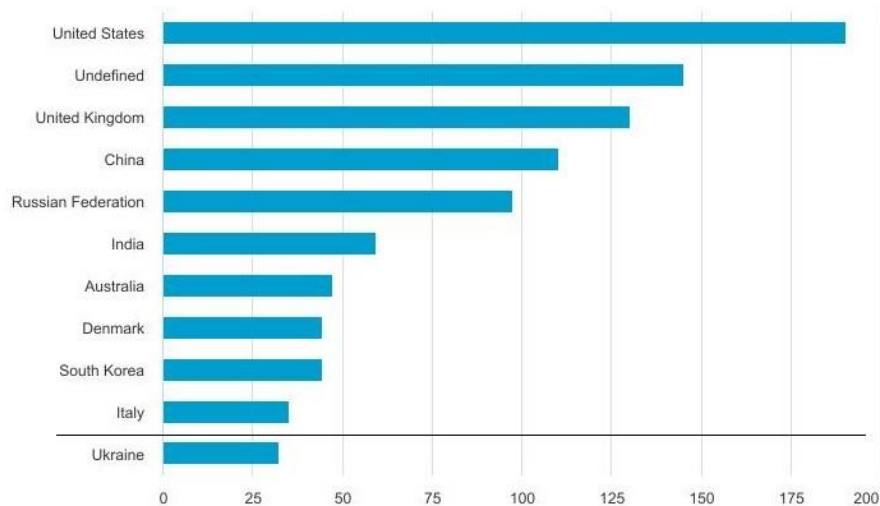


Рисунок 13 – 10 країн з найбільшою кількістю публікацій в Scopus з назвою “Experience economy”

Джерело: складено авторами на основі бази даних Scopus

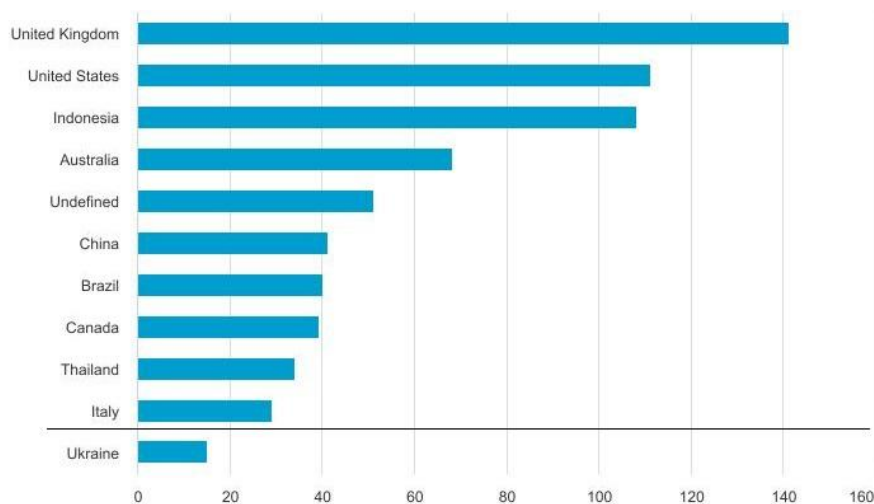


Рисунок 14 – 10 країн з найбільшою кількістю публікацій в Scopus з назвою “Creative economy”

Джерело: складено авторами на основі бази даних Scopus

пейського Союзу демонструють відносно рівномірну, але менш інтенсивну участь, виступаючи важливими, проте не провідними центрами генерації знань.

Виявлено також диференціацію лідерства залежно від тематичного напрямку, що свідчить про спеціалізацію наукових досліджень відповідно до рівня цифровізації, інноваційного розвитку та структурних особливостей економік окремих країн. Загалом простежується чітка залежність між рівнем економічного розвитку держави та її публікаційною активністю у сфері нових економічних моделей.

Позиції України залишаються обмеженими: у більшості досліджуваних напрямів вона не входить до десятки країн-лідерів, а у випадках присутності займає нижчі рейтингові позиції. Це свідчить про недостатню інтегрованість вітчизняної науки у глобальний дослідницький простір та обмежений рівень представленості у високорейтингових міжнародних виданнях. Водночас наявність України у вибіркових тематичних зрізах вказує на потенціал до нарощу-

вання наукової активності за умови посилення інституційної підтримки, розвитку міжнародної співпраці та стимулювання досліджень у сфері цифрової трансформації економіки.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що науковий дискурс розвитку нової економіки характеризується високим рівнем різноманітності підходів та концепцій, серед яких виокремлюються різні форми та типи економічних систем, зокрема такі, як: економіка знань, цифрова, інформаційна, мережева, креативна, економіка спільного використання та економіка вражень. Їх формування зумовлене зміщенням акцентів із матеріальних ресурсів на нематеріальні, передусім знання, інформацію, дані, творчість та соціальні взаємодії, що визначає нову економічну парадигму. Економіка знань виступає системоутворюючою основою, оскільки саме вона забезпечує генерування, накопичення, трансформацію та розповсюдження знань, які лежать в основі функціонування інших типів нової економіки.

Результати бібліометричного аналізу на основі даних Scopus засвідчили зростання наукового інтересу до досліджуваної проблематики, особливо після 2000-х років, із найбільш динамічним розвитком напрямів, пов'язаних із цифровізацією та мережевими взаємодіями. Водночас встановлено нерівномірність географічної структури наукових досліджень, де провідні позиції займають економічно розвинені країни, тоді як участь України залишається обмеженою.

Таким чином, сучасний етап розвитку економічної науки характеризується переходом до комплексного осмислення ролі нематеріальних ресурсів у формуванні парадигми нової економіки. Це зумовлює необхідність подальших досліджень, спрямованих на уточнення класифікаційних підходів, визначення взаємозв'язків між різними типами нової економіки та обґрунтування ролі економіки знань як ключового елементу інтеграції цих процесів.

Список використаних джерел:

1. Живко М. Нова економіка: синергія інформатизації та глобального громадянського суспільства. Журнал європейської економіки. 2018. Т. 17, № 1. С. 36–58.
2. Kotlyarevskyy Y., Melnychenko A., Ivanytska O., Semenyuk E., Kniaziev S., Melnikov O. New Economy: Evolution of Forms and Research Methodology. *Science and Innovation*. 2024. Vol. 16 (1). Pp. 15–30. DOI: <https://doi.org/10.15407/scine16.01.015>
3. Штока Є.Т. Роль знань у сучасній економіці. Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць. 2016. № 2(61). С. 127–135. DOI: [https://doi.org/10.33987/vsed.2\(61\).2016.127-135](https://doi.org/10.33987/vsed.2(61).2016.127-135)
4. Політичні трансформації сучасного суспільства: колективна монографія / за наук. редакцією Т. Шаравари. Київ: Видавництво Ліра-К, 2021. 216 с.
5. Савельєв Є., Куриляк В. Наука й освіта у становленні «нової економіки» в Україні. Журнал європейської економіки. 2018. № 3 (1). С. 45–78.
6. Федулова Л.І. Економіка знань. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2009. URL: <https://esu.com.ua/article-18730>
7. Zavorodnya E., Melnyk T. Classification of competitiveness determinants in information and communication technologies. *Економіка і регіон*. 2024. № 3 (94). С. 57–65. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2024.3\(94\).3482](https://doi.org/10.26906/EiR.2024.3(94).3482)
8. Неделько Д. Економіка креативних індустрій як нова парадигма сучасності. Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. 2024. Том 4, № 108. С. 202–211. DOI: <https://doi.org/10.31713/ve4202419>
9. Zhao X., Shen L., Jiang Z. The impact of the digital economy on creative industries development: Empirical evidence based on the China. *PloS one*. 2024. Vol. 19 (3), e0299232. DOI: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0299232>
10. Кизим М.О., Хаустова В.Є., Трушкіна Н.В. Мережева економіка: еволюція розвитку, передумови становлення концепції, концептуальні підходи до визначення. *Бізнес Інформ*. 2022. № 11. С. 40–51. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-11-40-51>
11. Дзямулич М.І., Рейкін Ю.Ю. Цифрові соціальні платформи як механізм психоемоційної регуляції управлінських процесів у когнітивній економіці. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 10. С. 93–97. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.10.93>
12. Sutherland W., Jarrahi M.H. The sharing economy and digital platforms: A review and research agenda. *International Journal of Information Management*. 2018. Vol. 43. Pp. 328–341. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2018.07.004>
13. Hossain M., Ahmad F., Aleem M., Bask A., Rajahonka M. Emerging technologies in sharing economy: a review and research agenda. *Technological Forecasting and Social Change*. 2025. Vol. 218, 124218. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2025.124218>
14. Creator economy / From Wikipedia, the free encyclopedia. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Creator_economy
15. Благун І.І., Івасишин М.О., Коляда А.С. Основні елементи економіки знань. *Економіка і регіон*. 2023. № 4. С. 35–42. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2023.4\(91\).3192](https://doi.org/10.26906/EiR.2023.4(91).3192)
16. Пустовойт О.В. Цифрова економіка України: окремі підходи до вимірювання і аналізу. *Економіка України*. 2025. № 8. С. 3–25. DOI: <https://doi.org/10.15407/econo myukr.2025.08.003>
17. Пугачов М.І., Пугачов В.М. Цифрова економіка та її розвиток у світі. *Ефективна економіка*. 2023. № 5. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.5.14>
18. Мельник Л.Г., Ковальов Б.Л., Гриценко В.П., Сімановська А.Є., Степаненко Є.С. Креативна економіка – магістральний напрям формування соціально-орієнтованої економіки. Вісник Сумського державного університету. Серія: Економіка. 2022. № 4. С. 52–60. DOI: <https://doi.org/10.21272/1817-9215.2022.4-06>
19. Ястремська О.О. Теоретико-методологічне підґрунтя феномену економіки вражень. *Проблеми економіки*. 2024. № 2. С. 231–239. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-2-231-239>
20. Гончаренко О. Глобальний вимір шерингової економіки. *Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право*. 2025. № 1. С. 23–41. DOI: [https://doi.org/10.31617/3.2025\(138\)02](https://doi.org/10.31617/3.2025(138)02)

References:

1. Zhyvko, M. (2018). Nova ekonomika: synerhiia informatyzatsii ta hlobalnoho hromadianskoho suspilstva [New Economy: Synergy of Informatization and Global Civil Society]. *Journal of European Economics*, vol. 17, no. 1, pp. 36–58.
2. Kotlyarevskyy, Y., Melnychenko, A., Ivanytska, O., Semenyuk, E., Kniaziev, S., Melnikov, O. (2024). New Economy: Evolution of Forms and Research Methodology. *Science and Innovation*, vol. 16 (1), pp. 15–30. DOI: <https://doi.org/10.15407/scine16.01.015>
3. Shtoka, Ye.T. (2016). Rol znan u suchasni ekonomitsi [The Role of Knowledge in Modern Economy]. *Bulletin of Social and Economic Research: Collected Works*, no. 2 (61), pp. 127–135. DOI: [https://doi.org/10.33987/vsed.2\(61\).2016.127-135](https://doi.org/10.33987/vsed.2(61).2016.127-135)
4. Sharavary, T. (ed.) (2021). *Politychni transformatsii suchasnoho suspilstva* [Political transformations of modern society]. Kyiv: Lira-K Publishing House.
5. Saveliev, Ye., Kuryliak, V. (2018). Nauka u osvita u stanovlenni “novoi ekonomiky” v Ukraini [Science and education in the formation of the “new economy” in Ukraine]. *Journal of European Economics*, no. 3 (1), pp. 45–78.
6. Fedulova, L.I. (2009). *Ekonomika znan* [Knowledge economy]. *Encyclopedia of Modern Ukraine* / ed.: I.M. Dziuba, A.I. Zhukovskiy, M.H. Zhelezniak; NAS of Ukraine, National School of Economics. Kyiv: Institute of Encyclopedic Research of the NAS of Ukraine. Available at <https://esu.com.ua/article-18730>
7. Zavorodnya, E., Melnyk, T. (2024). Classification of competitiveness determinants in information and communication technologies. *Economy and region*, no. 3 (94), pp. 57–65. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2024.3\(94\).3482](https://doi.org/10.26906/EiR.2024.3(94).3482)

8. Niedielko, D. (2024). *Ekonomika kreatyvnykh industrii yak nova paradyhma suchasnosti* [Economics of creative industries as a new paradigm of modernity]. *Bulletin of the National University of Water Management and Environmental Science*, vol. 4, no. 108, pp. 202–211. DOI: <https://doi.org/10.31713/ve4202419>
9. Zhao, X., Shen, L., Jiang, Z. (2024). The impact of the digital economy on creative industries development: Empirical evidence based on the China. *PloS one*, vol. 19 (3), e0299232. DOI: <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0299232>
10. Kyzym, M.O., Khaustova, V.Ye., Trushkina, N.V. (2022). *Merezheva ekonomika: evoliutsiia rozvytku, peredumovy stanovlennia kontseptsii, kontseptualni pidkhody do vyznachennia* [Network economy: evolution of development, prerequisites for the formation of the concept, conceptual approaches to definition]. *Business Inform*, no. 11, pp. 40–51. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2022-11-40-51>
11. Dziamulych, M.I., Reikin, Yu.Yu. (2025). *Tsyfrovi sotsialni platformy yak mekhanizm psykhoemotsiinoi rehuliatsii upravlynskykh protsesiv u kohnityvnii ekonomitsi* [Digital social platforms as a mechanism for psycho-emotional regulation of management processes in cognitive economy]. *Investments: practice and experience*, no. 10, pp. 93–97. DOI: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.10.93>
12. Sutherland, W., Jarrahi, M.H. (2018). The sharing economy and digital platforms: A review and research agenda. *International Journal of Information Management*, vol. 43, pp. 328–341. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ijinfomgt.2018.07.004>
13. Hossain, M., Ahmad, F., Aleem, M., Bask, A., Rajahonka, M. (2025). Emerging technologies in sharing economy: a review and research agenda. *Technological Forecasting and Social Change*, vol. 218, 124218. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2025.124218>
14. *Creator economy* / From Wikipedia, the free encyclopedia. Available at https://en.wikipedia.org/wiki/Creator_economy
15. Blahun, I.I., Ivashyshyn, M.O., Koliada, A.S. (2023). *Osnovni elementy ekonomiky znan* [Basic elements of the knowledge economy]. *Economy and region*, no. 4, pp. 35–42. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2023.4\(91\).3192](https://doi.org/10.26906/EiR.2023.4(91).3192)
16. Pustovoit, O.V. (2025). *Tsyfrova ekonomika Ukrainy: okremi pidkhody do vymiryuvannia i analizu* [Digital economy of Ukraine: separate approaches to measurement and analysis]. *Economy of Ukraine*, no. 8, pp. 3–25. DOI: <https://doi.org/10.15407/econo-myukr.2025.08.003>
17. Puhachov, M.I., Puhachov, V.M. (2023). *Tsyfrova ekonomika ta yii rozvytok u sviti* [Digital economy and its development in the world]. *Effective economy*, no. 5. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2023.5.14>
18. Melnyk, L.H., Kovalov, B.L., Hrytsenko, V.P., Simanovska, A.Ye., Stepanenko, Ye.S. (2022). *Kreatyvna ekonomika – mahistralnyi napriam formuvannia sotsialno-orientovanoi ekonomiky* [Creative economy – the main direction of the formation of a socially oriented economy]. *Bulletin of Sumy State University. Series: Economics*, no. 4, pp. 52–60. DOI: <https://doi.org/10.21272/1817-9215.2022.4-06>
19. Yastremska, O.O. (2024). *Teoretyko-metodolohichne pidgruntia fenomenu ekonomiky vrazhen* [Theoretical and methodological basis of the phenomenon of the economy of impressions]. *Problems of economy*, no. 2, pp. 231–239. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-2-231-239>
20. Honcharenko, O. (2025). *Hlobalnyi vymir sherynhovoi ekonomiky* [The global dimension of the sharing economy]. *Foreign trade: economics, finance, law*, no. 1, pp. 23–41. DOI: [https://doi.org/10.31617/3.2025\(138\)02](https://doi.org/10.31617/3.2025(138)02)

Kulyniak Ihor, Ohinok-Kopylchak Solomiya, Hunka Vasyl
Lviv Polytechnic National University

KNOWLEDGE ECONOMY IN THE SCIENTIFIC DISCOURSE OF THE NEW ECONOMY DEVELOPMENT

The article examines theoretical and applied aspects of the development of intangible-oriented economic systems in the context of modern scientific discourse. It summarizes approaches to interpreting the new economy as a set of interconnected types of economic systems, including the knowledge economy, digital, information, network, creative, sharing economy, and impression economy. It justifies the feasibility of their classification according to the resource approach, according to which each type of economy is formed around a dominant intangible resource, in particular knowledge, information, data, creativity, experience, or social interactions. It is proven that the knowledge economy plays a system-forming role in the structure of the new economy, as it ensures the generation, accumulation, transformation, and dissemination of knowledge as a key resource of modern economic development. It is determined that other types of the new economy are derivatives or complementary to the knowledge economy, reflecting individual areas of use of intangible resources. Based on the bibliometric analysis of scientific publications indexed in the international scientometric database Scopus, the dynamics of publication activity by key types of the new economy were studied and the main trends in their development were identified. It was found that the most dynamic growth is characteristic of the digital and network economy, while the knowledge economy and the information economy demonstrate stable and long-term scientific interest. The geographical structure of scientific research was also analyzed, which made it possible to identify leading countries in the formation of modern scientific discourse. A high concentration of publications was found in developed countries, in particular the USA, Great Britain and China, which indicates the unevenness of global scientific development. It was determined that Ukraine's participation in research on new economic models is limited, however, the presence of individual publications indicates the gradual formation of scientific potential in this area. The results confirm the growing role of intangible resources in modern economic development and can serve as a basis for strategies, improved innovation and digital policy, and more efficient intangible asset management at both enterprise and national levels.

Keywords: *knowledge economy, new economy, intangible-oriented economic systems, digital economy, information economy, network economy, creative economy, sharing economy, experience economy, bibliometric analysis.*

JEL classification: D83, E22, L86, O30

Дата надходження статті: 13.02.2026

Дата прийняття статті: 06.03.2026

Дата публікації статті: 29.05.2026